

ROGER VITRAC

(1899 - 1952)

MEILĖS PASLAPTYS

(1927)

Iš prancūzų kalbos vertė

RASA VASINAUSKAITĖ ir CEZARIS GRAUŽINIS

PERSONAŽAI

PATRISAS, 23 metų

LEA, 21 metų

PONIA MOREN, Lea motina

I PATRISO DRAUGAS

II PATRISO DRAUGAS

III PATRISO DRAUGAS

DOVIKAS, 30 metų

KAIMYNAI

NEKALTA MERGAITĖ

JAUNUOLIS, aktorius

SENIS, aktorius

TEATRO DIREKTORIUS

TEOFILAS MUŠĖ, dramos autorius

DRAGŪNŲ LEITENANTAS (PATRISO atliekamas vaidmuo)

LOIDAS DŽORDŽAS (DOVIKO atliekamas vaidmuo)

VAIKAS RAUDONAIŠ DRABUŽĖLIAIS (personažas be žodžių)

TIES PEČIAIS PERPJAUTAS VAIKAS (personažas be žodžių)

MOTERIS JUODAIŠ RŪBAIS (PONIOS MOREN atliekamas vaidmuo)

VYRIŠKI EŽIUKU KIRPTAIS PLAUKAIS IR LANGUOTOM KELNĖM – ponas Morenas

MĖSININKAS

AKTORIUS

GILJOTENAS, Lea ir Patriso sūnus (personažas be žodžių)

BALTAS FOKSTERJERAS

PILKAS BULDOGAS

MUSOLINIS (PATRISO atliekamas vaidmuo)

KONDUKTORIUS

KAMBARINĖ

DU VIRĖJAI

VYRIŠKIS

PARDAVĖJA

DAUGYBĖ DVASIŲ (personažai be žodžių)

VIEŠBUČIO GYVENTOJAI

DU POLICININKAI

VIEŠBUČIO ADMINISTRATORIUS

TRYS VAIKAI

ŽIŪROVAS (personažas be žodžių)

PROLOGAS

Scena vaizduoja atvirą vietą. Apsiniaukę. Neseniai palijo. Ant namo sienos nupieštas portretas, tarsi atvaizdo negatyvas. Burna juoda. Žandai, kaip ir lūpos, raudoni. Akys blyškios.

Uždangai pakilus, matome Patrisą, kuris kažką kruopščiai paišo, vedžiodamas lazdele po purvą. Įeina Policininkas.

POLICININKAS. Ei, paklausykite! Aš jums sakau! Ką jūs ten veikiate?

PATRISAS. Matote, gerbiamasis, aš kaip tik baigiu plaukus.

Išeina, brėždamas liniją.

Uždanga lėtai leidžiasi.

PIRMAS PAVEIKSLAS

Uždanga nuleista, už jos – teatro scena. Avanscena neapšviesta, dega tik sietynas žiūrovų salėje. Salės šonus dengia juodos draperijos. Avansceną rėmina balti nėriniai su festonais. Uždangai pakilus Lea sėdi, Patrisas klūpo prieš ją.

PATRISAS. Vardan Dievo! Prispažinkite, Lea!

LEA. Jūs teisus.

PATRISAS. Na pagaliau! Sveikas protas nugalėjo. Bieka tik prisipažinti. (*Tyla*) Patikėkit, brangioji, ateis tam metas, anksčiau ar vėliau. (*Tyla*) Na, neužsispirkit, kaip vaikas. Jūs gi netrokštate, kad aš supykčiau, ar ne?

LEA. Patrisai, ką jūs darote?

PATRISAS (*tebeklūpodamas*). Nieko, Lea, visiškai nieko. Pati matote – vaikštinėju. Ak! Na, galų gale, jūs prisipažinsit, ar ne?

LEA. Ne!

PATRISAS. Paskutinį kartą prašau! Lea!

LEA. Ne.

PATRISAS. Priimkite šią puokštę gėlių.

Skelia jai antausį.

LEA (*kvatodama*). Mama, mama, mama!

PATRISAS (*pridėjęs delnus prie burnos*). Ponia Moren! Ponia Moren!

Pasirodo Ponia Moren.

PONIA MOREN. Atleiskite, gerbiamoji, atleiskite, gerbiamasis, jeigu pasirodžiau nelaiku.

LEA. Mama!

PATRISAS. Aš čia nepageidautinas, ar ne?

PONIA MOREN. Ką aš girdžiu! Koks chamas! Tik paliepkite man, ir aš pasišalinsiu. (*Dukteriai*) O tas tipas – jūlus!

PATRISAS (*siūlydamas jai sėstis*). Tai gal jau ir eisiu. Pasivaikščiosiu jūros pakrante.

Atsisėda ir spokso į žiūrovus.

LEA (*pusbalsiu*). Mama. Tu žinai... Patrisas mane myli.

PATRISAS (*šaukia*). Atsargiau, nenukriskite!

PONIA MOREN. O ką, gal ir neblogai, mano brangioji?

PATRISAS (*šaukia*). Ar tai jūs, ponas pūgžly?

PONIA MOREN. O tu? Myli jį, ką?

LEA. Myliu. O kodėl gi ne?

PATRISAS (*šaukia*). Nušluostykite nosį jūsų tėvui omarui, mergaite!

PONIA MOREN. Reikia tikėtis, kad jis dar subręs, brangioji. O man, tuo tarpu, rūpesčių per akis. Mano šunyčiai! Šešeri mažučiai šunyčiai, Lea, tu tik pagalvok!

LEA. Neerzink manęs. Argi ne tėtušis Morenas kaltas, kad iki šiol dar nesu priėmusi pirmosios komunikacijos?

PONIA MOREN. Vis tiek galų gale turėsi apsispręsti.

LEA. O man drąsos neužtenka.

PATRISAS. Ak! Ak! Tik šitos ožkos ir betrūko!

PONIA MOREN. Nori, aš pasišnekėsiu su juo vietoj tavęs?

LEA. Ach, kokia gudri! Nori nuvilioti jį nuo manęs?

PONIA MOREN. O šito nenori?

Skelia jai antausį ir išeina.

LEA (*verkdama*). Patrisai! Patrisai! Patrisai!

PATRISAS. Velniai rautų šunis ir valgomąjį.

LEA. Jūs toks vienišas šitame pasaulyje, Patrisai.

PATRISAS. Na, na! Nejžėidinėkite mano giminaičių, jie dar nenumirė!

LEA. Dabar aš viską pasakysiu.

PATRISAS. Nagi, nagi, nagi...

LEA. O jūs paklauskite manęs.

PATRISAS. O aš nieko nenoriu girdėti. Ponia Moren, o jūsų subinė tikrai nieko sau.

LEA. Ką? Ir tai viskas? Žiauru!

PATRISAS. Man ji tikrai labai patinka. Tai ką norėjai pasakyti?

LEA. Aš prisipažįstu.

PATRISAS. Ak! Dėkingas. Dėkui tūkstantį kartų, Lea. Tūkstantį kartų jums dėkui.

Jėina Trys Patriso Draugai.

PIRMASIS. Aš laimingas, tu juk žinai.

Paspaudžia Patrisui ranką.

PATRISAS. Dėkui.

ANTRASIS. Gaila. O atrodė, kad ji buvo sutverta man. Kelio už tai taurę, Patrisai.

PATRISAS. Nuoširdžiai dėkoju.

Paspaudžia ranką.

TREČIASIS. Ak! Vaikų vaikai! Kai jų susilauksite, norėčiau, kad vienas iš jų būtų mano.

PATRISAS. Ačiū. O tu? Atsilyginsi man tuo pačiu?

Trys Draugai išeina.

PATRISAS. Po kaklu pasirišiu kaklaraištį. Kaklaraištį iš pjūklo dantų pasirišiu po kaklu. Ir nutiesiu tau tiltą iš savo kraujo čiukšlės.

LEA. Tu geras.

PATRISAS. Supranti, minutėlei tapau ėriuku. Jis bliovė. Bė... bė... bė... Žolė lipo iš traukinio. Ji maivėsi. Ėriukas ją laistė. Štai, ką reiškia būti jaunam.

Tyla.

PATRISAS. Bet atleiskite! Jūs gi prisipažinote! Argi jūs neprisipažinote?

LEA. Taip, bet ką gi tokio aš pasakiau?

PATRISAS. Iš tikrųjų – ką?

LEA. Gal lukterėtumėt valandėlę?

Lea išeina ir tuoj pat sugrįžta nešina pintinę, pilna mažyčių šunyčių.

LEA. Mano motina šunija jums pintinę šunaičių.

PATRISAS. Dėkoju. (*Sviedžia pintinę su šunyčiais į žiūrovus*) Todėl, kad man ta religija, žinai...

Tyla.

PATRISAS (*mojuodamas rankom*). Ir kas per saulė! Nuostabi saulė!

Tyla.

PATRISAS. Ar ne, Lea? (*Pauzė*) Žinai, gera būtų numirt nuo to spindesio. O! Bet štai ir mano draugai.

Įeina Trys Draugai.

PATRISAS. Ei, jūs! Dingsite, pagaliau, ar ne?

Trys Draugai išeina.

PATRISAS. Matai, Lea, aš laimingas. Nieko daugiau nebenoriu. Nebeištversiu daugiau. Trūksta oro. Oi, čia turbūt austrės lipa į viršų. Oi. (*Sušunka*) Lea, paslėpkite tas kojas, pridenkite tuos kelius! (*Rėkia*) O! O! O! Aš rėksiu tai, bėgdamas stogais, šokinėdamas nuo žvaigždės ant žvaigždės! (*Kreipdamasis į žiūrovus, kaip į liudininkus*) Lea myli mane, Lea myli mane, Lea myli mane! Ji prisipažino. Ji mane myli. (*Kreipdamasis į ją*) Dabar tavo eilė. Šauk, Lea, rėk, nagi, mano mažoji Lea, mano Lėlė, Mano Lealealea! Šauk, nagi, šauk, mano Lealealea!

LEA (*žiūrovams*). Aš myliu Patrisą. Ak! Aš myliu jo šleikštulį! Ak! Myliu tą idiotą! Myliu visus jo veidus, visas jo kaukes, visus jo pavidalus! Pažvelk į juos, Patrisai. Paklausyk, ką jie ten šneka. (*Garsiai kvatoja*)

BALSAS. Bet kodėl? Kodėl, o, Dangau! Jūs ką, nesveiki?

LEA. Beprotiškai.

BALSAS. Jūs išprotėjote?

PATRISAS. Beprotiškai.

BALSAS. Tu girdėjai, Martina?

Šūvis.

KITAS BALSAS. Tu girdėjai, Mišele?

Šūvis.

KITAS BALSAS. Tu girdėjai, Tereza?

Šūvis.

KITAS BALSAS. Tu girdėjai, Ester?

Šūvis.

DAUGYBĖ BALSŲ. Nužudyk mane! Nužudyk jį! Pasigailėkite! Gailestingumo! Noriu kūdikio!

Sąmyšis. Šauksmai, šūviai. Staiga triukšmas nutyla. Įsitvyro tylą. Apšviesta lieka tik ložė.

PATRISAS. Paklausk. Aš lipu į kalnus. Maumedžius padengė šerkšnas. Ach, jaunystė! Bedugnės po ledu. O prarajos, prarajos! Prarajos? Kiek daug lovų su moterimis be vaikų. Ir staiga pasirodo vanagas. Tai jis. Jis neria žemyn, sminga, kaip žaibas. Ir jis visiškai nuogas, ir jau nebeturi sparnų. Jis turi dvi akis. Argi tai ne Lea?

LEA. Tai ne Lea.

PATRISAS. Ir visgi tai ji. Jūs paklauskite – o kur likusi kūno dalis? Ak, pažvelkite gi! Ji stato kraujo paviljoną! Mokykitės iš jos, gerbiamoji! Nusiplėškite odą, drauge su gedulo kailiu. Lai ji išeis su tuo kailiu. O ypač tu, Lea, nesielk šitaip. Nedaryk šito čia. Tavo raumenys sušals, tu sudeginsi savo nervus. Ak! Manęs tai nestebina. Manęs. Nurimkit, mūsų patalas nekvepės paraku ir sprogmenimis, kaip kad kvepia šičia.

LEA. O, čia jau pakvipo smegenimis.

PATRISAS. Geras patarimas. Sumažinkit garsą ir išmazgokite grindis. Tas purvas gali sukelti infekciją.

LEA. Liaukis, Patrisai.

PATRISAS. Padarykit tvarką, po velnių! Daugiau švaros nepakenktų. Moteris prašau suguldyti dešinėje. Vyrai tegu atsistoja iš kairės. Vaikai tegu lieka tarp jų, padaže.

LEA. Tu teisingas, pasididžiavime mano.

PATRISAS. Užsičiaupk. O dabar, ponas prefekte, visiems uždėkite antrankius.

BALSAS (*iš salės*). Pone Patrisai, jūs nusikaltėlis.

PATRISAS. Aš, pone? Ne, pone. Jūs neprimindit? Aš myliu Lea. Tai jums reikia rėkti, kad mylite Žiuli, Mari, Terezą arba Mišelę, ir Lea būtų atsidūrusi toje pačioje krūvoje, kaip ir jos. O man ant riešų atsirastų prabangios puošmenos.

LEA. O man netektų miegoti su fosforu šiųnakt.

PATRISAS. Eik lauk, kvaiše.

LEA. Gana, Patrisai.

PATRISAS (*labai natūraliai*). Šį vakarą bus daug svečių. Jie ateis mūsų sveikinti.

LEA. Juo geriau, juo geriau.

PATRISAS. Mums rodo ženklus.

Lea ir Patrisas draugiškai moja žiūrovams salėje. Virš salės užsižiebia šviesos.

LEA. O veidas?

PATRISAS. Na gerai. Tu primeni man atvirą žaizdą. Smūgį peiliu.

LEA. Ak, tasai gyvūnėlis, kurs viską aplaistė, kaip tu į jį panašus.

PATRISAS. Visai ne, Lea, prisiekiu tau. Tai atsitiko fronte. Nors, tiesą pasakius, tai visiškai nieko nereiškia.

LEA. O veidas, Patrisai?

PATRISAS. Ak! Sirenos! Visų jūsų galvos žvynuotos.

LEA. Būk mandagus. Jeigu tu mane vis laikysi, galų gale išaiškės, kad aš – nuogut nuogutėlė.

PATRISAS. Kaip beprasmiška. Mane juk domina vien tik rūbai. Baltiniai, kostiumas, suknelė, kurie vaikštinėja visiškai tuščiaviduriai. Lai pelenais virsta visos tos konstrukcijos iš kreidos, iš vaško, iš medžio, iš kūno ir kraujo. Skrybėlė, plaukianti per du metrus virš šaligatvio! Ar matėte ką nors panašaus?

LEA. Kaukių baliuje! Galbėkit!

PATRISAS. Lea, Lea!

LEA. Kas atsitiko?

PATRISAS. Nesirūpink. Man bloga savame gipse.

LEA. Gipse?

PATRISAS. Savojoje tuštumoje.

LEA. Na, ir kas?

PATRISAS. O! Vėliau tu galėtum imtis pompos.

LEA. Kuriems galams, Patrisai?

PATRISAS. Nagi, kad išsiurbtum visą kraują, mano vaikeli.

LEA. Kad pirštu į dangų pataikyčiau, mano meile?

PATRISAS. O tai ir moteris su barzda. Kraštutinių logika.

Tyla. Įeina Dovikas. Patrisas spokso į Lea apsiblaususiu žvilgsniu. Šios scenos metu jis lieka visiškai apdujęs.

DOVIKAS (*kreipdamasis į Lea*). Ne, ne, kategoriškai ne ir dar kartą ne.

LEA. Puiku. Tik kam taip nervintis?

DOVIKAS. Tai ką, šliundra, mano mechanika tau nusibodo?

LEA. Ak! Žinokit, visa drebu, visa verkiu ir visa iš baimės prakaituoju.

DOVIKAS. O, ne. Pasistengsim išvengti skandalo, gerai? (*Rėkia*) Aš protestuoju, Lea. (*Skelia jai antausį*) Aš visados mylėjau tave. (*Įžnybia jai*) Aš iki šiol tave myliu. (*Įkanda*) To iš manęs nebeatimsi. (*Kandžioja jos ausis*) Ką, šaltas prakaitas pila? (*Spjauna jai į veidą*) Aš bučiavau tavo pilvą ir skruostus. (*Įspiria jai*) Tu man buvai vienintelė. (*Smaugia*) Tu išėjai, tu mane palikai. Argi aš to norėjau? (*Įnirtingai purto į ją*) Tačiau mano širdy nėra vietos pykčiui. (*Tvoja kumščiu*) Aš geras. (*Tėškia į ją grindis*) Aš tau jau atleidau.

Velka į ją, nutvėręs už plaukų.

Patrisas atsistoja.

LEA (*pristato jam Doviką*). Žinai, Patrisai, Dovikas labai malonus vyriškis.

PATRISAS. Kas tas Dovikas?

DOVIKAS. Tai aš, gerbiamas pone.

LEA (*Patrisui, tyliai*). Jam galvoje ne viskas tvarkoj.

PATRISAS. Labai gerai. Ir kas gi jus labiausiai domina gyvenime, pone Dovikai?

DOVIKAS. Meilė. Taip, būsiu atviras, meilė.

PATRISAS. Kvaila dėl to drumsti žmonių ramybę. Na, bet jūs, be abejonės, pavakarieniausite su mumis?

LEA. O argi aš jį kviečiau?

DOVIKAS. Užlipti laiptais nekainuoja vargo, juolab, kad raktą visados atrasi duryse.

PATRISAS. Nuostabu! (*Lea*) Užtrauk užuolaidas ir padenk stalą. (*Dovikui*) Ir kokia gi meilės forma jus domina labiausiai?

DOVIKAS (*pirštu apvesdamas Lea kontūrus*). Šita. Pats matote.

Netardami nė žodžio, Dovikas ir Patrisas pradeda grumtis. Jie ritinėjasi ant grindų, įnirtingai kumščiuodami vienas kitą.

LEA (*stebėdama muštynes*). Atsargiau, nenuverskite skulptūros, dabar kiek į dešinę, kitaip sulaužysit kėdę. Dabar į kairę. Jūs ritatės į židinį. Atsargiau, Patrisai, gėlės! Dovikai, jums iš nosies pilasi kraujas, jūs išteplosite staltiesę! Ai, lėkštė sudužo į šipulius! Ak, Dieve mano! Bravo abiems.

Skambutis į duris.

LEA. Patrisai, Dovikai, tuojau pat liaukitės. Skambina į duris. Patrisai, stokitės. Dovikai, op!

Įeina Keletas Kaimynų. Patrisas ir Dovikas pakyla nuo grindų. Dovikas kruvinas.

PATRISAS (*Dovikui*). Nešdinkitės. (*Kaimynams*) Ir jūs taip pat.

DOVIKAS (*rodydamas kumštį žiūrovams*). Šios pergalės palmė priklauso man.

Dovikas ir Kaimynai, gūžčiodami pečiais, išeina.

LEA. Man skauda galvą.

PATRISAS. Nesvarbu. Kokia saulė!

LEA. Ką tu vis šneki? Tu dar niekados nepaklausei manęs apie mano gyvenimą, mano Patrisai.

PATRISAS. Ne.

Tyla. Įeina vien naktiniais marškiniais vilkinti Moteris. Jos veidas mėlynas, mėlyni riešai ir pėdos.

PATRISAS. Laba diena, gerbiamoji.

LEA. Mūsų kambaryje? Kuo tu čia užsiimi, Patrisai?

PATRISAS. O kodėl gi ne?

LEA. Kas tai per kekšė?

PATRISAS. Ji dar nekalta mergaitė, Lea, dar nekalta mergaitė. Dabar tu patenkinta?

Moteris išeina. Pasigirsta trys dūžiai. Sietynas salėje užgęsta. Užsidega rampos šviesos. Kurį laiką uždanga keistai banguoja. Galų gale uždanga pakyla. Visa scena balta. Ant horizonto užrašyta:

Galima visada numirti

Dvi valandos per cigaretę. Šilkas

Iš kairės įeina Jaunuolis, vilkintis eilute, iš dešinės – Senis, kurio barzda velkasi grindimis. Jaunuolis padeda ant grindų savo lazdele, nusiima skrybėlę, nusimauna pirštines ir taip pat padeda ant grindų. Senis iškelia rankas ir nusišypso.

JAUNUOLIS (*iš kišenės ištraukdamas paukštį*). Tėveli, priešais save regi tą, kurs ruošiasi mirčiai.

SENIS. Išskleisk mano barzdą ant drobės. Ji turi išdžiūti.

JAUNUOLIS. Tu jos niekad neplauni, ji tokia purvina!

SENIS. Ak, kada buvau vaikas, Žiustenai, ji buvo balta. Balta kaip pienas.

Jaunuolis atgniaužia pirštus. Paukštis nuskrenda. Abu verkdami išeina kairėn. Netikėtai krinta uždanga. Pasigirsta šūvis. Salėje – nepasitenkinimo šūksniai. Pasirodo Teatro Direktorius.

TEATRO DIREKTORIUS. Mielosios ponios, mieli ponai, panelės, spektaklis baigtas. Dramą, kurią turėjome garbės jums parodyti, teikėsi sukurti ponas Teofilas Mušė. Ponas Mušė ką tik nusišovė.

Direktorius pranyksta. Kurį laiką publika lieka sutrikusi, vėliau pasigirsta stiprėjantis juokas.

BALSAS. Autorių! Autorių!

VISI ŽIŪROVAI (*skanduoja*). Autorių! Autorių!

Uždanga vėl pakyla. Pasirodo vienmarškinis Autorius. Jis be surduto. Jo drabužiai ir veidas kruvini. Jis juokiasi. Jis kvatoja. Jis kvatoja iš visų jėgų, susiėmęs už šonų. Abi uždangos netikėtai nusileidžia.

ANTRAS PAVEIKSLAS

Scenos kairėje – Paryžiaus Grand-Augustinų krantinė. Kairėje – miegamasis. Centre – nedidelė būdelė su iluminatoriumi, pro kurį matosi Senos krantinė. Gilumoje, toje vietoje, kur turėtų būti Teisingumo rūmai, kabo reklamos skydas, ant kurio didelėmis mėlynomis raidėmis užrašyta: „Le Petit Parisien“. Krantinėje – karstus primenantys bukinistų prekystaliai. Virš jų kyla raudoni buksyrų kaminai. Kambario langai labai siauri ir aukšti. Juos puošia nepaprastai baltos užuolaidos. Priešais židinį stovi „salamandros“ tipo krosnelė. Tačiau būtent iš židinio kartkartėmis išsiveržia mėlyni liepsnos liežuviai. Lovą dengia užtiesalas. Stalas. Kėdės. Ant stalo stovi lempa su žaliu gaubtu. Spinta su veidrodinėmis durelėmis pilna indų. Kampe – senų laikraščių šūsnis. Priešais „salamandrą“ guli didelis vatos ryšulys.

1. Grand-Augustinų krantinė

Įeina dragūnų leitenanto uniformą vilkintis Patrisas ir Lea, kuri tempia skudurinę lėlę – pusiau žalią, pusiau geltoną.

PATRISAS. Nemėgstu svetimų vaikų.

LEA. Pažvelk į ją, Patrisai, pas ją mano akys, mano nosis, mano burna. Jai tiesiog nevykusiai apkirpo plaukus. Kaip liūdna. O gal ji – mažytė kinė? Aš juk blondinė. Bet tu gi puikiai žinai, kad ji tikrai tavo.

Ji pučia žaislinį trimitą. Lėlė pravirksta. Įeina Loidas Džordžas, kurį vaidina Dovikas. Jis panašus į anglų ministrą-pirmininką.

LOIDAS DŽORDŽAS. Pst... Pst... Pst...

PATRISAS. Ak! Kokia tragiška atomazga!

Jis čiumpa lėlę, meta ją užėn ir dingsta. Loidas Džordžas eina į savo kambarį. Lea eina jam įkandin.

2. Loido Džordžo kambarys

LEA. Man baisu, Dovikai.

Loidas Džordžas prieina prie lovos, pakelia lovos užtiesalą ir parodo siaubo apimtai Lea mažos mergaitės galvą, gulinčią ant pagalvės.

LEA. Aš ją pažįstu, pone Džordžai.

Staigiu judesiu Loidas Džordžas visiškai nutraukia užtiesalą, atidengdamas vaiką. Tačiau ten tik viršutinė kūno dalis, atpjauta ties pečiais. Kitos kūno dalies nematyti. Įeina Patrisas, vilkintis dragūnų leitenanto uniformą. Jo skruostai sukritę, paakiai pamėlę. Lea įbėga būdelėn ir kelias sekundes šaižiai spiegia. Loidas Džordžas ir Patrisas nejudėdami stovi vienas priešais kitą. Lea sugrįžta prie jų.

LEA (Patrisui). Išeik, išei, ne tau šitas košmaras.

Patrisas lipa lovon ir atsigula šalia mergaitės kūno liekanų.

LOIDAS DŽORDŽAS (kreipdamasis į Lea). Tik pažiūrėkite, ką aš moku.

Jis nueina kairėn ir tuoju pat grįžta, po pažastimi nešdamas Jaunuolį. Paguldo jį ant stalo ir nupjauna jam galvą. Šios operacijos metu aplink girdisi siaubingi smūgiai ir varpų gaudesys.

LOIDAS DŽORDŽAS (išnešdamas kūno dalis). Štai kur tikra meistrystė, arba aš jau nieko nesuprantu.

Lea gūžteli pečiais, ji pasilenkia virš lovos ir išima mergaitės akis. Jos didelės kaip stručio kiaušiniai.

LEA. Mano akys, Patrisai, tai mano akys.

PATRISAS (nusigręždamas į sieną). Nenoriu šito matyti, nenoriu šito matyti.

Sugrįžta Loidas Džordžas, nešinas juodu lagaminėliu, kurį ištiesia Lea.

LOIDAS DŽORDŽAS. Štai, gerbiamoji, stebuklingosios jūsų mylimojo relikvijos.

Lea raudodama eina Grand-Augustinų krantinėn ir dingsta. Įeina Ponia Moren, vilkinti gedulo rūbais; greta jos – velionis Ponas Morenas. Jis kirptas ežiuku ir dėvi languotas kelnės. Lempa užsideda savaime. Visi susėda už stalo. Tik Patrisas lieka gulėti lovoje. Loidas Džordžas išdėlioja pietų įrankius keturiems asmenims. Jis atneša įvairių valgių: omarų, viščiukų, įmantrių tortų, ledų, piramidėmis sukrautų vaisių. Sugrįžta Lea. Ji sėdasi į savo vietą prie stalo. Visi tylėdami valgo. Ponas Morenas nusivilko surdutį. Ponia Moren ryškiai dažytomis lūpomis ir su skrybėlaite, perjuosta gedulo juostele, sėdi it suakmenėjusi.

LOIDAS DŽORDŽAS. Lea, nueikite ir padėkite jaunojo dragūno karininko kojas kiek žemiau perpjautos mergaitės pečių. Niekas neturi įtarti, kad mergaitės liemuo nupjautas. Išsigaubusi lovatiesė liemens vietoje neleis pastebėti nusikaltimo.

Lea pakyla iš savo vietos, sudeda dragūnų karininko kojas taip, kaip liepė Loidas Džordžas ir grįžta prie stalo. Ponas Morenas ir Ponia Moren nuduoda nieko nepastebėję.

LOIDAS DŽORDŽAS (kreipiasi į Lea). Gerbiamoji, malonėkite pažvelgti į tą spintą su veidrodžiu.

Pakėlusi akis, Lea pamato Patriso veidą, žvelgiantį į ją nuo spintos viršaus. Loidas Džordžas, pačiupęs Lea už rankos, tempia ją į avansceną.

LOIDAS DŽORDŽAS. Kaip tirštai lyja! Nekartosiu to dukart. Tu nevalingai tapai mano bendrininke, ir jeigu tu prasitarsi, tave areštuos. Tarp kitko, metas visą tai užbaigti. Aš siūlau pabėgti upe.

LEA. Ne, tai jau tiesiog kažkokia manija. Aš siūlau slėptis tuose bukinistų prekystaliuose, kurie apkalti cinkuota skarda ir užrakinami daugybe pakabinamų spynų.

LOIDAS DŽORDŽAS. Štai, štai, pažvelkit tenai!

LEA. Per vėlu!

Patrisas, vilkintis dragūnų karininko uniformą, nulipa nuo spintos ir artinasi prie židinio. Staiga savaime užsideda vatos ryšulys. Ponia Moren garsiai sušunka. Patrisas kuo ramiausiai vėl užlipa ant spintos.

LOIDAS DŽORDŽAS. Cha-cha-cha-cha! Žmogžudžiai susipainioja patys, ir jų nusikaltimai žlunga.

Visi vėl ima valgyti. Loidas Džordžas retkarčiais pakyla, kad atneštų naujų valgių.

PONAS MORENAS. O jūra ši vakarą buvo audringa. Tinklai buvo pilnut pilnutėliai sardinių. Tačiau naktį pasipylė žaibai, perkūnija, o dar tie negrai mašinų skyriuje, jau nekalbant apie leopardą... Ei, žmona mano! Tu gi neimsi prieštarauti, kad dar niekados nėra tekę taip puikiai papietauti.

LOIDAS DŽORDŽAS. Patikėkit, jūsų šviesybe, aš viską sutvarkysiu, jūs tik parodykit man, kur kelias į prieplauką?

Lea netikėtai pakyla; to niekas nepastebi, o ji, eidama kaip lunatikė, pritraukia kėdę prie spintos ir pasilipėjusi uždengia laikraščiu Patriso galvą. Po to grįžta prie stalo ir toliau pietauja drauge su visais.

PONAS MORENAS. Vienok, jūs turėtumėte dėmesingiau išklausti mano pasakojimų. Tai štai, šį vakarą jūra buvo audringa. Sardines buvo galima traukti pilnais tinklais. Tačiau ten buvo leopardas, kapitono peilis, ir visos stiklinės galų gale sudužo...

Tą akimirksnį vėjo gūsis nuplėšia laikraštį nuo Patriso galvos. Lea garsiai surinka. Ponas Morenas čiumpa Loidą Džordžą už rankos ir tempia Grand-Augustinų krantinėn.

PONAS MORENAS. Ji pamišusi, pone. Pažvelkite į pamišėlę! Pažvelkite į pamišėlę!

LOIDAS DŽORDŽAS. O-lia-lia! Pamišėlė! O! Pamišėlė!

Jis išeina.

PONAS MORENAS. Aš viską mačiau, Lea. Nagi, eime!

Ji prisiartina prie lovos, o iš jos staiga iškyla dvi rankos, panašios į sudžiūvusias šakas, tačiau virš jų staiga pražysta kitos dvi didžiulės baltos rankos.

PONAS MORENAS. Ak! Dukra mano! Nesiartink prie jos! Ji raupsuota!

LEA (*atsiklaupusi*). Pas ją mano akys su raukšlelėmis kampučiuose. Mano šviesūs plaukai. Tenka sutikti, kad iš meilės nemirštama.

Antrojo paveikslo ir pirmojo veiksmo pabaiga.

TREČIAS PAVEIKSLAS

Scena vaizduoja viešbučio kambarį. Lova. Stalas. Kėdės. Spinta su veidrodinėmis durelėmis ir t. t. Lea tyso ant sofos. Patrisas stovi jos galvūgalyje.

PATRISAS. Ji sukasi. Ji sukasi.

LEA. Kas sukasi?

PATRISAS. Na, ne stalas, suprantama.

LEA. Žemė sukasi.

PATRISAS. Patylėk. Mano kairėje akyje – dienos švytėjimas.

LEA. Na štai. Ir vėl.

PATRISAS. Sakau gi tau, mano kairėje akyje – dienos šviesa.

LEA. O argi aš prieštarauju? (*Pauzė*) O kas dešinėje?

PATRISAS. Kalnas.

LEA. Ar galiu pažvelgti?

PATRISAS. Jeigu tik nori.

Lea pasilenkia virš jo veido ir žiūri.

LEA. O kas ten?

PATRISAS. Ten malūno ratas.

LEA. O ten, toliau?

PATRISAS. Akmenų skaldykla.

LEA. Iš tikrųjų, ir darbininkai poilsiauja.

PATRISAS. Tikrai?

LEA. O kas ten blizga tarp akmenų?

PATRISAS. Jų įrankiai. Jie gražūs, ar ne? Jie iš nikelio. Pats mažiausias panašus į raudonai lakuotą nagą, o didžiausias – į kirvį. O štai ir žmogus, kuris darbuojasi tuo kirviu. Tu jį matai, Lea?

LEA. Labai aiškiai. Atrodo pavargęs.

PATRISAS. Galėtų atsisėsti ir atsigerti.

LEA. Jis maudosi. Keista.

PATRISAS. Kas gi čia keista?

LEA. Jis tirpsta. Jis baltas. Žvėrys jį valgo.

PATRISAS. Vargšai gyvūnėliai!

LEA. Vargšai gyvūnėliai? Šitie ropliai? Šitos klaikios žvynuotos pabaisos?

PATRISAS. Tie gyvūnėliai nepadare tau nieko blogo.

LEA. Dabar tau teks pabučiuot mano ranką.

Patrisas pabučiuoja ir staiga atšoka.

LEA. Ką aš padariau?

PATRISAS. Tu mane nudeginai.

Nuo Lea rankų kyla garai. Lea eina į vonią ir panardina jas vandenin.

LEA. Kaip tu mane išgąsdinai.

PATRISAS. Kitą kartą domėkis savo pačiomis akimis, o mano akis palik ramybėje.

Lea pravirksta.

PATRISAS. Nematau priežasties ašaroms lieti.

LEA. Pasaulis man nuobodus.

PATRISAS. O kur tas pasaulis?

LEA. Čia, aplink, Patrisai, šalia manęs.

PATRISAS. Laikykite tai pasauliu, jeigu tau taip norisi.

Lea vėl išsitiesia ant lovos.

LEA. Ateik, Patrisai.

PATRISAS. Ak, koks ilgas kelias. (*Rodydamas į elektros lemputę*) Štai ekvatorius plaukia pro šalį. Žemė sukasi, žemė sukasi. Dienos šviesa mano aky.

LEA. Gal malonėtum pagaliau atsistoti ant kojų ir išklaudyti manęs?

PATRISAS. Ir vis dėlto ji sukasi.

LEA. Tu tik maivaisi ir prasimanai.

PATRISAS. Aš nieko kito ir nedarau. Aš esu tik mechanizmas, besisukantis tuštumoje. O mano smegenys? Jos užnuodytos darbu. Jo sustingę be žado. Viskas baigta, Lea. Jos atsidūrė mano pilve. O mano širdis? Paieškotum jos lovoje. Skrandis? Jis laiko man kojas, gulėdamas po stalu. Kepenys maivosi prieš veidrodį. Inkstai guli stalčiuje šalia butelių atidarytuvo. Plaučiai švilpauja vėjyje. Vargšės mano smegenys, toji dieviškoji tešla, ji puikiai minkoma, jai galima suteikti bet kokią formą, kad atliktum kokį nors beprasmišką darbą. Ir tai juk ne Lea skundžiasi, ar ne?

LEA. Štai dar vienas, kuris taip greitai sukasi ir visai vikriai išsisuka. Tačiau vis vien – aš nenorėjau šito karo.

Skambutis į duris.

PATRISAS. Įeikite.

Įeina Mėsininkas.

MĖSININKAS. Ar man ko nors turite, poniute?

LEA. Taip, Gasparai, viską rasite ant virtuvinio stalo. Viskas suvyniota ir surišta.

MĖSININKAS. Gerai, ponio Lea.

Mėsininkas išeina.

PATRISAS. O kas čia per vienas?

LEA. Jo profesija – skausmas.

PATRISAS. O ką jis daro?

LEA. Skerdžia gyvulius.

PATRISAS. Vargšai sutvėrimai.

LEA. Toks jau jo amatas.

Mėsininkas sugrįžta.

MĖSININKAS. Ne, ponio Lea, daugiau pas jus nebeateisiu. Neverta vargo. Tų jūsų kaulų net badu dvesianti šuva neėstų. Pasiūlykite juos kareiviams, gal jie neatsisakys. Kadangi paliekate man vien odą, nagus ir plaukus, negausite daugiau nė skatiko. Vagilė!

Išeina.

PATRISAS. Ko tas žmogus čia norėjo?

LEA. Nieko, brangusis. Jis apdovanotas daugybe talentų, tasai Gasparas. Jis taiso pintus krėslus ir įstiklina išdaužtus langus.

PATRISAS. Man rodos, kad tą žmogų jau esu kažkur matęs.

LEA. Nepriekaištauk man, Patrisai. Tu ir pats, pavyzdžiui, visados reikalauji, kad aš gesinčiau šviesą, prieš tau gulant į lovą.

PATRISAS. Aš?

LEA. Taip, tu. O kvailos tavo smegenys, kuriom tu taip didžiuojies! Prieš sėdant už pietų stalo jos svaičioja vien apie smūgius peiliu, apie žvėris, užpuolančius miške; gi po valgio jau atsiranda prerija, kvapniųjų augalų pievelė, kur ponas Patrisas išsitiesia kaip debesis, vadinamas plunksniniu, kurio išvaizda primena lydeką, o spalva – gaisro pašvaistę.

PATRISAS. Kalbėk, kalbėk. Nutekamieji vamzdžiai niekados nenutyla visi iš karto.

LEA. Kaip taikliai pastebėta.

PATRISAS. Vakar vakare kažkas suriko: „Ar gerkles vienas kitam pjaunat, jūs, ten, viršuje?“ Aš užsimetu pižamą, prieinu prie lango ir sakau: „Dabar rugpjūtis, gerbiamas pone, žvaigždžių lietaus metas“. O žinai, kaip jis atsakė?

LEA. Na, ir ką atsakė kaimynas?

PATRISAS. „Tie, pas ką kraujo perteklius, verčiau teužsiima tapyba ir nedrumsčia aplinkinių miego“.

LEA. Šit kaip.

PATRISAS. Ir tu, aišku, pulsį tvirtinti, kad jis teisus.

LEA. Apie ką tu kalbi?

PATRISAS. Apie kaimynų teises.

LEA. Atleisk, aš nesupratau.

PATRISAS. Leidi man suprasti, kad neteisus esu aš?

LEA. Visai ne. Juk teisumas – tai sugebėjimas išlaikyti lygsvarą. O tau juk kartais net laiptais pavyksta užlipti neparkritus.

PATRISAS. Ak, tie plaukai, kiek daug smeigtukų!

LEA. Tačiau, koks makiažas!

PATRISAS. Taip, iš tikrųjų. Tas makiažas šviečia pro kiekvieną odos porą. O šita krūtinė – akmuo briliantams galąsti. Moterys pastaruoju metu renkasi raudonus apatinius! O tau jų nereikia – tave visą apšviečia tavo raudonos lūpos. Tavo burna – kaip kruvina akmenų skaldyklos gelmė.

LEA. Tai bent! Poezija.

PATRISAS (*skeldamas jai antausį*). Še tau!

LEA. Aš nelaiminga su tavimi.

PATRISAS (*skeldamas antausį*). O dabar?

LEA. Aš nelaiminga!

PATRISAS (*tampydamas į už plaukų*). Norėčiau pagaliau sužinoti, ar taip ir liksiu švytuokle visą gyvenimą, arba tiksliau – švytuoklės švytuokle, pakabinamos švytuoklės pakabinama švytuokle!

LEA. Pasigailėk, Patrisai, pasigailėk! Aš daugiau taip nedarysiu, aš nuo šiol visada būsiu laiminga.

PATRISAS. Pažvelk į mane, Lea. Aš gražus; o gal man ko nors trūksta?

LEA. Ko gi tau galėtų trūkti?

PATRISAS. Laimės. Laimės, kurios pakaktų visiems rūpesčiams. Laimės, lyg baltinių odai pridengti. Laimės? Aš pasakiau laimės, Lea? Taip. Aš pasakiau laimės. Baltiniai – štai kas svarbiausia. Užėinu į kavinę. Moterys pakelia sijonus ir slepia veidus. Jos kabo palubėje, kaip kriaušės. Ir staiga visi ima bučiuotis. Dursto vieni kitų kulkšnis smeigtukais ir iš visų pakampių pasigirsta šnabždesys: „Koks jis gražus!“ Kvepalų dvelksmas rodo man kelią. Šituos namus kas rytą vis iš naujo padengsiu auksu, nes mūsų nemigo naktys – skęstantis laivas, ir mudu skęstame jame. Atidarykite gi, vardan Dievo, duris! Atidarykite gi, vardan Dievo, duris! Ir visa tai palydi atitinkamas gestas. Aš pasakiau laimės. Laimės, kurios pakaktų visiems rūpesčiams. Laimės, kaip baltinių odai pridengti.

LEA. Tu kalbi vien apie savo odą!

PATRISAS. Neliesk mano odos, mano pergamento! Užsiimk savo pačios oda.

LEA. Tu žiaurus, Patrisai, ir piktas.

PATRISAS. Ką tau dar pasakyti? Meilė – juk tai aistra rūpintis kuo nors kitu! O dabar aš tavęs kai ko paklausiu. Ar bent ką nors dar matai, kai žiūri į mane?

LEA. Nebenori klausytis.

PATRISAS. Nebenori klausytis? Nebenori girdėti, kaip girgžda šitas mechanizmas šalia tavęs?

LEA. Geriau pagalvotum apie ateitį.

PATRISAS. Tas kūdikis, kurį tu nešioji savo pilve, mane be galo erzina. Metas būtų jį ištraukti.

LEA. Nusiramink. Nebe daug liko laukti.

Lea išeina.

PATRISAS. Kokia neviltis! Ir kokia saulė!

Įeina Ponia Moren.

PONIA MOREN. Laba diena, pone Patrisai.

PATRISAS. Ponia Moren, malonu jus matyti.

PONIA MOREN. Man irgi ne mažiau malonu, mano sūnau, patikėkit.

PATRISAS. Jūs sakote „mano sūnau“? Būkite maloni, atsisėskite ir įsitverkite į kėdės turėklus. Nors jūs, kaip suprantu, jau įsitvėrus į mirtį.

PONIA MOREN. Jūs norėjote pasakyti – į gyvenimą?

PATRISAS. Gyvenimas, mirtis – tuos dalykus sunku atskirti. Bet jūsų duktė, ponia Moren, slidi kaip ungurys, vikriai nardo tarp vieno ir kito.

PONIA MOREN. Mano duktė pastaruoju metu turi už ko laikytis.

PATRISAS. Aš tai ir turėjau galvoje. Tai, už ko ji laikosi, ir yra mirtis.

PONIA MOREN. Ir kas jūs per žmogus, ponas Patrisai.

PATRISAS. Na štai. To dar betrūko.

Jeina Dovikas.

PONIA MOREN. Tai Dovikas. Laba diena, o, mano sūnau!

DOVIKAS. O jūs palikite mane ramybėje. (*Patrisui*) Žinote, Patrisai, jūs man patinkate. Labai.

PATRISAS. Vienas paprastos klausimas. Jūs, be abejo, pažįstate šitos pjesės autorių?

DOVIKAS. Jis – mano tėvas.

PATRISAS. Ne.

DOVIKAS. Na, tuomet, mano geriausias draugas.

PATRISAS. Gerai, ar nebūtumėte toks malonus ir nepaprašytumėte jo ateiti pas mus trumpai valandėlei?

DOVIKAS. Ei! Eik šen! Autoriau! Autoriau!

VISI (*dainuoja*). “Žiūrėkit, štai ir autorius, kaip tau sekasi, o mano motin?

Žiūrėkit, štai ir autorius, kaip tau sekasi, meile mana?”

Jeina Autorius.

AUTORIUS. Laba diena, ponia Moren. Laba diena, Dovikai. Ir – laba diena, Patrisai.

PATRISAS. Jūs atsiradote pačiu laiku. Na, tai gal malonėtumėt paaiškinti: ir kaipgi visa tai turėtų baigtis?

AUTORIUS. Taip, mano berniuk, panašu, kad jūs užsižaidėt.

PATRISAS. Iš tikrųjų, ar ne? Dar vieną žodį.

AUTORIUS. Nagi, prašom.

PATRISAS. Štai ir išsidavėte, maestro. Ar man derėtų suprasti, kad mes privalome visą tai tęsti?

AUTORIUS. Būtent.

PATRISAS. Ką gi, beprasmiška toliau kalbėti. Kieno sekanti replika?

AUTORIUS. Paklauskite, mano berniuk, jūsų istorija manęs visai nedomina. Maža to – ji visiškai nebedomina ir publikos. Čia jau niekas nieko nebeapasakys. Nė vienas iš jūsų jau nebeturi teksto.

PATRISAS. Jūs taip galvojate?

AUTORIUS. Manau, kad dar nesu praradęs sugebėjimo suprasti pats save, kaip kad ir jūs suprantate mane, ir, tikiuosi, kaip kad jūs suprantate pats save.

DOVIKAS. Atleiskite...

PATRISAS. Susimildamas, palikite mus ramybėje. Geriau domėkitės moterimis. Aš kalbuosi su tuo ponu. (*Autoriui*) Na, nors vieną patarimą, na, prašau jūsų!

AUTORIUS. Drauge mano, jūs tikrai norite, kad jums patarčiau? Prisipažinsiu, esu visiškai bejėgis: šiuo konkrečiu atveju aš pasiūlyčiau lygiai taip pat, kaip ir jūs. Tačiau šiuo atveju leiskite man pasiūlyti.

PATRISAS. Tegyvuoja Heraklis! Na, tęskime.

Jis pačiumpa kėdę ir ima viską aplinkui daužyti. Nukauna Doviką ir ponią Moren. Scena skęsta kraujyje. Šviesos gęsta. Jis ir toliau įnirtingai daužo tamsoje.

LEA (už scenos). Ak! Ak! Man... mam... mam... mama, - mama, - mama, mama, mama, a - a!

Vėl užsidega šviesos. Patriso drabužiai virtę skarmalais. Dovikas ir ponija Moren guli ant grindų. Jeina Lea, jos rankose kūdikis.

LEA (džiugiai). Tai berniukas. (Apsidairiusi) Ak, mūsų kambarys! Ir kaip tik tuo metu, kai aš gimdžiau tavo sūnų!

PATRISAS. Taigi, matai kaip. Tik palik mane vieną – būtinai kas nors atsitiks. Leisk pažvelgti į vaiką.

LEA. Aš juk ne per ilgai buvau užtrukus, ar ne?

PATRISAS. Atrodo gražiai padarytas. Kaip manai, jam nebus per šalta ant marmurinės židinio atbrailos?

LEA. Reikės kūrenti židinį kas rytą. Bet lovoje, šalia mūsų, jam būtų geriau.

PATRISAS. Taip, ta vieta dar neatšalo. O dabar gali sušluoti tas nuolaužas ir išmesti lauk. (Paima vaiką ir įdėmiai jį apžiūri) Giljotenas. Tu gausi Giljoteno vardą ir visą gyvenimą tu stovėsi, kaip tikras šedevras, štai čia, ant cokolio, Miloso Veneros vietoje.

LEA. Kokį likimą padovanosime mūsų sūnui? Mūsų Fifi, mūsų Gigi, mūsų Gigilolo, mūsų Giljo?

PATRISAS. Gražus vaidmuo – būti tėvu.

Patrisas pastato berniuką ant židinio atbrailos.

PATRISAS. Stovėk tvirtai. O dabar, Giljotenai, eikš pas mane.

Vaikas mėgina tai padaryti, tačiau praranda lygsvarą, krenta ir užsimuša.

LEA. Ak! Ak! Ak!... Žmogžudystė! Žmogžudystė! Štai, mano meilužis, mano Papa, mano Papa, mano Patrisas nužudė mano Gigi, mano Gigi, mano Giljoteną. (Staiga pasikeitusiu balsu) Tarp kitko, galėjai duoti jam kitą vardą, tu kūdikių budeli.

PATRISAS. Užteks, Lea. Uždek žvakes ir paruošk mano daiktus kelionei.

Patrisas išeina.

POLICININKAS (jeidamas). Tai čia jūs triukšmaujate? Kas jums, gerbiamoji? Jūs verkiate? Jus primušė?

LEA. O, niekai, pone policininke. Tiesiog mažylis krisdamas pasigavo skarlatiną.

Netikėtai nusileidžia uždanga.

KETVIRTAS PAVEIKSLAS

Scena vaizduoja geležinkelio stotį, vagono-restorano vidų, jūros krantą, viešbučio vestibulį, galanterijos parduotuvę, pagrindinę nedidelio provincijos miestelio aikštę. Reikia tinkamai išdėstyti signalinius semaforus, telegrafo laidus, daugybę padengtų stalų, didžiulius vatos pluoštus, vaizduojančius jūros bangų putotas keteras, laivų stiebus, augalus vazonuose, sodo krėslus, iškabą su užrašu „Galanterijos parduotuvė“. Prožektoriaus spindulys apšvies atskiras scenos dalis, kuriose tuo metu vyks veiksmas.

Uždangai pakilus, Lea stovi viena scenos viduryje. Įeina gedulo rūbais apsirengusi moteris, kurią vaidina ponia Moren. Rankose ji laiko vaiką. Šalia jos tipena du šunys ant vieno pasaito: baltas folksterjeras ir pilkas buldogas.

MOTERIS. Atleiskite, gerbiamoji, ar negalėtumėte valandėlę palaikyt mano kūdikio?

LEA. Ką jūs, gerbiamoji, traukinys išvyksta po penkių minučių.

MOTERIS. O, nesibaiminkit. Aš tuoj pat sugrįšiu. O, be to, šitame vagone laukia mano vyras.

*Šviesa užgęsta ir netrukus vėl užsidega. Už vieno iš vagono-restorano staliukų sėdi Musolinis. Įeina Lea, laikydama vaiką ant rankų, iš paskos seka šunys. Lea atsisėda, šunys sugula prie jos kojų.
Pasirodo Konduktorius.*

LEA. Ar jau galima pradėti pusryčiauti?

KONDUKTORIUS. Dabar penkios minutės po dvylikos.

LEA. O kada mes atvyksime?

KONDUKTORIUS. Trečią valandą.

Švilpukai. Garvežio dundesys. Traukinys pajuda.

LEA (*prie vagono durų*). Sustokite! Sustokite! Man paliko vaiką... Taip, tas vaikas ne mano... Moteris... štai, ten! Tai jos vaikas... Ta moteris... Štai ten...

KONDUKTORIUS (*juokdamasis*). Paklauskite. Paklauskite, gerbiamoji. Ji ir anksčiau tokių dalykų yra iškrėtusi. Pasilikite tą vaiką sau; gailėsitės dėl to vėliau.

LEA (*vėl sėdasi*). Ką jie daro! Dabar išeina, kad aš vaikus vagiu? Na jau ne! Tačiau kaip aš dabar nuo jo atsikratysiu? Meilė – juk tai tokia našta!

MUSOLINIS. Pajūrio oras bus mažyliui į naudą.

LEA. O taip, iš tikrųjų.

MUSOLINIS. Suprantate, negalima gi...

LEA. Atleiskite, gerbiamasis, jūs klystate. Įtariu, kad tai jūsų žmona paliko man tą vaiką ir tuos gyvūnus. Bet jūs turite suprasti, kad mano amžius neleidžia man apsikrauti kūdikiu, šunimis ir dar vyru.

MUSOLINIS. Galėtumėte bent jau pasakyti – vyru, kūdikiu ir šunimis.

Šviesa užgęsta ir netrukus vėl užsidega.

MUSOLINIS (*vienas*). Jūra! Šitiek putų! Nė lašo vandens. Vien putos. Putos iki pat namų stogų. Pakyla lygiais laiko tarpais. Dar nemačiau nieko įspūdingesnio! O tas miestas, pastatytas ant tilto! Kurgi ta jūra? Ji apačioje, už dviejų žingsnių, ta jūra. Man baisu.

Šviesa užgęsta ir netrukus vėl užsidega. Iš kairės ateina Lea su vaiku ir šunimis. Sena Kambarinė ateina iš dešinės.

LEA. Juokingas kraštas.

KAMBARINĖ (*sėsdama ant laiptelio*). Niekas jūsų čia nelaiko.

LEA. O ar galėčiau gauti kaulų savo šunims?

Iš kairės ateina Virėjas. Jis valo daržoves. Paskui jį ateina Antrasis Virėjas; jis taip pat valo daržoves. Galų gale pasirodo Vyriškis, Vilkintis Kostiumą ir Mūvintis Baltas Pirštines. Jis irgi valo daržoves.

VYRIŠKIS, VILKINTIS KOSTIUMĄ (*kambarinei*). Atsakykite damai į klausimą. Taip, gerbiamoji, jūs gausite šiek tiek kaulų.

Lea veidas nušvinta iš džiaugsmo. Ji suguldo šunis ir vaiką savo sijono klostėn, visai nesibodėdama apnuoginti savo kojas ir tabaluoja jom į visas puses.

LEA. Buldogas kažkuo nepatenkintas. Oho, nepastebėjau jo letenų. Tos letenos – kaip tigro.

Įeina Musolinis. Virėjai ir Vyriškis, Vilkintis Kostiumą, kurie rodė aiškius palankumo ženklus Lea, išsigandę išsilaksto. Lea paleidžia šunis, o vaiką tebelaiko ant kelių. Musolinis spyriu nuskraidina foksterjerą į užkulisį.

LEA. Storžievi! Tu suknežinai jam snukį.

MUSOLINIS. Daktaras jam jau nebepadės, pati juo rūpinkis, jei nori.

Lea pastato vaiką ant grindų.

LEA. O! Koks siaubas – tie juodi batai. Tie suvarstomi batai ir tos juodos kojinės! Aš jam nupirksiu kitus.

MUSOLINIS. Beprasmiška.

LEA. Jūs teisus. Bet aš vis vien eisiu.

Šviesos užgęsta ir netrukus vėl užsidega. Galanterijos parduotuvėje.

LEA. Norėčiau baltos odos batukų savo mažyliui.

PARDAVĖJA. Ryškiai mėlyni tikėtų labiau.

LEA. Ne, baltų! Noriu baltų batukų!

PARDAVĖJA. Ir kas per prastas skonis!

LEA. Grožį kiekvienas suvokia savaip. (*Apžiūrinėja batukus*) Klausykite, čia padai iš kamščio. Tai turbūt labai nepraktiška. Jie vandenį leidžia.

PARDAVĖJA. Tačiau vandenyje neskęsta.

LEA. Gerai, perku mėlynus.

Šviesos užgęsta ir netrukus vėl užsidega.

LEA. Aš vykstu į Santa-Afriką Afrikoje. Bet negaliu jūsų pasiimti drauge.

MUSOLINIS. Skundą. Pateikite skundą. Vyras, kurio jūs neieškojote, vaikas, kurio nepagimdėte, šunys, kurių nepirkote.

LEA. Jo plaukai garbanojasi. Jis toks šviesus. Jo akys didžiulės ir juodos. Jis panašus į tą, kurį palikau namie. Jis panašus į Patrisą. Aš jį pasiliksiu sau. Labai jau jis žavus.

Šviesos užgęsta ir netrukus vėl užsidega.

LEA (*laikydama vaiką už rankos*). Šviesa nepermatoma, oras sunkus. Čia žaltvykslių miestas. Ir tie žmonės – kaip juodi vaiduokliai. Kaip neramu. (*Bėga*) Ak! Štai viena iš jų! Tai Musolinis.

MUSOLINIS. Aha! Iš karto matosi, kad nesi turėjusi vaikų. Tu bėgi kaip beprotė, tu bėgi, tarsi bėgtum viena, o jo kojos velkasi per grindis.

LEA. Jūs teisus. Buvau jį pamiršusi. Tiesiog laikiau jį už rankos. Tačiau pirmiausia paprašyčiau manęs netujinti. Nekenčiu storžievių.

MUSOLINIS. Na štai, ir vėl viskas iš naujo!

Musolinis, vaikas ir šunys pravirksta.

LEA. Ko raudate? Kas atsitiko?

MUSOLINIS. Ne. Nepykstu ant tavęs. (*Išsitraukia iš kišenės juodus vaikiškus batelius.*) Klausyk, užmauk tu jam senus jo batukus, šituos, juodus. Kitą kartą jis galės bėgti kartu su tavimi. Jam taip trūko jo batukų.

LEA. Ak, Dieve mano! Jeigu galėčiau pakeisti ir savo širdį!

Ji meta šalin mėlynus batukus ir užmauna vaikui juodus.

LEA. O, kokie šiukštūs jo plaukai. Kur dingo jo puikios šviesios garbanos?

MUSOLINIS. Taip, tai buvo perukas.

Lea greitai sukasi scenoje, laikydama vaiką už rankos ir kalbėdama:

LEA. Taip, tai tiesa. Dabar jis bėga neatsilikdamas, jis bėga greta manęs, jis bėga greta manęs, jis bėga greta manęs. (*Stabteli ir paima vaiką ant rankų*) Mano mažuli, mano mažyli, dabar mudu jau niekada neišsiskirsime. Ir nenešiosi daugiau jokių perukų. O kad tavęs neatpažintų, nudažysiu tau plaukus juodai.

Ji išeina, lydimą šunų. Musolinis atsisėda ant grindų ir suima rankomis savo galvą. Uždanga lėtai leidžiasi.

PENKTAS PAVEISKLAS

Scena vaizduoja viešbučio vestibulį vidurnaktį. Uždangai kylant, girdisi laikrodžio dūžiai, aidi skambučiai, žingsniai laiptinėje, šauksmai. Liftas, prikimštas viešbučio gyventojų, visu greičiu kyla ir leidžiasi. Praeina personažai, pasirengę vakarinėm suknelėm, kostiumais, kai kurie be švarkų ir t.t.

JVAIRŪS BALSAI. – Tai penkiasdešimt trečias numeris. – Ne, tai penkiasdešimt trečias kambarys ketvirtame aukšte. – Ketvirtame. – Penkiasdešimt trečias kambarys? – Moteris. – Kas ji tokia? – Ji gyvena viena. – Ji aktorė. – Amerikietė. – Šliundra. – Vargšė moteris, kas jai nutiko? – Ji beprotė. – Niekio ypatinga. – Tai isterikė. – Ji daužo viską aplinkui. – Ji laužo baldus. – Ji daužo stiklus. – Ji padegs visą namą.

BALSAS, GARSESNIS NEI KITI (*iš viršaus*). Nejmanoma atidaryti. Jūs atidarysite ar ne? (*Tyla*) Ne? (*Tyla*) Laužkite duris.

Garsus riksmas, po to – visiška tylą. Nusileidžia liftas. Lydima dviejų policininkų iš jo išeina Lea, kruvinomis rankomis, suknele, suplėšyta į skutus. Viešbučio gyventojai, stumdydamiesi, skubiai leidžiasi laiptais, kad spėtų ją pamatyti.

I POLICININKAS (*Administratoriui*). Kuo ji vardu?

ADMINISTRATORIUS. Neaišku. Čia ją vadina ponია Lea.

II POLICININKAS. O argi ji neužpildė policijos anketos?

ADMINISTRATORIUS. Na, policija, tai jau jūsų reikalas.

I POLICININKAS. Logiška. Ką gi, ponია Lea, jeigu jūs – ponია Lea, malonėkite eiti drauge su mumis.

LEA (*patetiškai*). Su jumis – nors ir į pasaulio kraštą.

Visi garsiai juokiasi.

I POLICININKAS. Ji pasigėrė arba beprotė. (*Administratoriui*) Ar esat pastebėjęs ją turint kokių nors ydų?

ADMINISTRATORIUS. Aš neriūsi iš kailio, kartodamas, kad jos visai nepažįstu.

II POLICININKAS. Tai dar ne pasiteisinimas. Gal ji durstosi ar uosto kokainą?

ADMINISTRATORIUS (*kreipdamasis į Lea*). Jūs durstotės? Jūs uostote?

LEA. Nei durstausi, nei uostau.

ADMINISTRATORIUS (*viešbučio gyventojams*). Gal kas iš jūsų, malonūs ponai ir ponios, pažįsta poniją Lea. Ar yra, kas mums tuo klausimu padėtų?

VISI. Poniją Lea? Poniją Lea?

I POLICININKAS. Na gerai, tai ką ji iškrėtė, toji ponია Lea?

ADMINISTRATORIUS. Ji sudaužė spintą su veidrodžiu. Ji sukulė į šipulius tualetinį stalėlį. Ji ištraukė iš akvariumo raudonąsias žuvelės, ir jos užtroško. Ji padegė savo kambario užuolaidas. Štai ką ji iškrėtė, toji ponია Lea. Reikia, kad ji užmokėtų, toji ponია Lea.

I POLICININKAS. Girdite, gerbiamoji? Tikiuosi, neimsite neigti šių faktų?

LEA (*Administratoriui*). Pone, atsidūriau čia ne tam, kad pasigyvenčiau kuriame nors kambaryje, net jeigu tai ir penkiasdešimt trečiasis kambarys. Jūs sakote, aš sudaužiau spintą su veidrodžiu? Patrisas žadėjo nusivežti mane į pasaulio kraštą. Ar jis tai padarė? Jūs sakote, aš sukūliau į šipulius tualetinį stalėlį? Patrisas žadėjo padovanoti man dvi tokias savo gamybos žvaigždes – nuspaudi

mažytę spyruoklę, ir pamatai jūrą, medžius ir debesis. Ir ką gi? Kur visa tai? Jūs sakote, aš pasmaugiau raudonąsias akvariumo žuvelas? Kiek galėdama pardaviau, iššvaisčiau Šventojo Patriso relikvijas, o tai, kas iš jo liko, - vis dar klajoja kažkur. Argi jis sugrįžo? Jei tik pasakytumėte man, kad jis sugrįžo, už savo pinigus kiekvieno iš jūsų kambaryje įrengčiau po šventą šaltinį, kiekvienam nupirkčiau po kišeninį laikrodį iš šilko ir žmogaus kūno gabalėlių. Ir papuoščiau jūsų kiemą šventinto vandens tvenkiniu, kuriame plaukiotų karpiai ir Šventieji Sakramentai. O kas dėl užuolaidų, pone – padėgiau jas vien jūsų malonumui. Malbrukas, Malbrukas žuvo žygyje. Visai nekeista, kad jūsų viešbučio balkonas primena jo burną. Aš padariau ką galėjau, kad atmerkčiau jam akis, tačiau jūsų sienos – iš plieno, pone, sienų blakstienos – iš nikelio, pone. Jos išdžiovino šiltas vabzdžio rankes, jos išsiurbė paskutines gležnos prancūzų moters jėgas.

JVAIRŪS BALSAI. Žavinga! Pamišusi? Pamišusi, bet žavinga.

ADMINISTRATORIUS. Ponios ir ponai, malonėkite grįžti į savo kambarius. Norėčiau tikėtis, kad tamstos išliksite ramūs ir delikatus. Mane patį šis skandalas labai sukrėtė. Visa laimė, kad jis baigėsi. Viskas gerai, kas gerai baigiasi; ar ne, ponai? Labanakt, ponios.

Gyventojai neskubėdami skirstosi.

ADMINISTRATORIUS (*policininkams*). Patys spręskit, ką su ja daryti. Tik, prašyčiau, be incidentų, gerai? Man jau pakaks. Noriu, kad paliktumėte mane ramybėje. Labos nakties.

Administratorius ir gyventojai išsiskirsto.

I POLICININKAS. Ponia Lea, eikite su mumis.

II POLICININKAS. Eikim, ponია Lea.

LEA. Ponai pareigūnai! (*Rodydama į duris*) Pažvelkite į duris.

I POLICININKAS. Na, ir kas toliau?

II POLICININKAS. Aš jas matau.

LEA. Jos tuoj atsidarys. Reikia, kad atsidarytų.

I POLICININKAS. Tikrai, reikėtų. Aš kaip tik ketinau jas atidaryti.

LEA (*graudžiai*). Nesivarginkite, pone. Jos atsidarys pačios.

Durys atsidaro pačios.

LEA. Štai, kiek jėgos turi ištartas žodis.

POLICININKAI. Žodis?

LEA. Jūs pamatysite. Ištarkit: „šviesa“.

POLICININKAI. Šviesa.

LEA (*paslaptinai*). Jūs pašaukėt šviesą. Tačiau nieko neįvyko. Nes šviesai gerai ir be mūsų.

Policininkai gūžteli pečiais.

LEA. O dabar ištarkit: „naktis“.

POLICININKAI. Tik nepradėkime jai prieštarauti. Naktis.

LEA. Ji laukia jūsų, kaip laukia jūsų šešėliai, kad galėtų sekti jums iš paskos. Nakčiai gerai ir be mūsų. Mes jai nereikalingi. Tačiau aš kalbu, aš tuoj pasakysiu, kad tebeturiu jį savyje... ir jis pasirodys... jis ištrykš iš mano burnos, jį pagimdys mano balsas.

Pasirodo Patrisas. Policininkai išsigandę išsilaksto.

LEA. Ak, Patrisai, kokia laimė!

Jie apsikabina.

PATRISAS. Tu manęs jau nebelaukei? Tu dar vis laukei manęs?

LEA. Aš tavęs visai nelaukiau. Nors, beje, vakar, valgydama žemuoges, aš sau pasakiau: „Ar kada nors dar teks paragauti plaktos grietinėlės? Ir išvysti Patrisą savo vietoj prie stalo?“ – ir įsidėjau dar šiek tiek cukraus.

PATRISAS. Ir įsidėjai dar šiek tiek cukraus.

LEA. Ir įsidėjau dar šiek tiek cukraus. Ak, kiek cukraus aš sugadinau per visą tą laiką!

PATRISAS. O mūsų namai?

LEA. Jie pakliuvo elektrikams į rankas.

Griaustinio trenksmas.

PATRISAS. Kas per triukšmas?

LEA. Griaustinis.

PATRISAS. Saulė šiandien švininė.

LEA. Šiandien Viešpaties Prisikėlimo šventė.

Pasirodo keletas vaikų.

I VAIKAS. Pone Patrisai, ką jūs mums parnešėt savo batuose?

PATRISAS. Dramblius po palmėmis.

II VAIKAS. O tasai liūtas, kur žiūri į mus?

PATRISAS. Tai – laisvė, mažuli.

III VAIKAS. O tasai automobilis – irgi mums?

PATRISAS. Jis nedūžtantis ir labai talpus.

I VAIKAS. O ar atnešėte mums kokių nors naujų kvapų?

PATRISAS. Paimkite šituos paukščius.

II VAIKAS. Duokite mums dar ką nors.

PATRISAS (Lea). O tu irgi nebeturi ko duoti tiems vaikams?

LEA. Vaikai mano, palikite savo tėvą ramybėje.

VAIKAI. Bet Patrisas ne mūsų tėvas.

PATRISAS. O kas jūsų tėvas, mano vaikai?

I VAIKAS. Mano tėvas – duonkepio arklys.

II VAIKAS. Mano tėvas – mamos siuvamoji mašina.

PATRISAS (III vaikui). O tavo kas?

III VAIKAS. Mano tėvas? Pone Patrisai? Jau verčiau paklaustumėte apie mano sūnų, kuris dabar kariauja arabų pusėje. Jis didelis kaip obuolių pyragas, o ausys – kaip milžino. Mano sūnaus barzda piniginėje, akys – visose jo kišenėse. Žmonės kalba, kad tai labai originalu. Tačiau ar maža ko jie prišneka? Ar ne, pone Patrisai? Juk ir apie jus sklinda paskalos, neva jūs supirkinėjate negres ir verdate iš jų vynuogių uogienę, o atliekas parduodate auksakaliams. Man, pavyzdžiui, vėmti norisi

nuo tokių begėdiškų aferų. Mano sūnus niekad tuo neužsiimtų. Jis yra geras Lea draugas, ar ne, mano dukrele? Štai ką jis man pasakė prieš išvykdamas: „Lik laimingas, mažasis mano tėve! Lea – paskutinioji iš paskutiniųjų, ir Patrisas netruks ištėkšti jos fizionomijos į namo terasą“. Aš niekaip neatsakiau į tokias kvailystes. Lea buvo uždraudusi man apie tai kalbėti, tačiau juk ji vis vien labai mėgsta tokiu vyrukus, kaip aš. Ar ne taip, vaikai mano?

VAIKAI. Taip, pone. Tegyvuoja pulkininko tėvas!

PATRISAS. Aha, pone! Vadinasi, jūsų sūnus – pulkininkas?

III VAIKAS. Mes jau pavargome kartoti. Mano sūnus – zuavų pulkininkas.

PATRISAS. Na, ką gi, mielas kūdiki, išrikiuok savo kariauną ir palik mane ramybėje.

III VAIKAS. Dėmesio! Rikiuot!

Vaikai rikiuojasi. Pulkininko tėvas išsitraukia iš kišenės revolverį ir nušauna juos vieną po kito.

III VAIKAS. Galite įtraukti į savo medžioklės trofėjų sąrašą, pone Patrisai.

PATRISAS. O, sūnau, sūnau! Kokie bus mūsų palikuonys! Prieik, kad galėčiau tave deramai pagerbti.

III VAIKAS. Kas tau nepatinka, tėveli? Juk tik atsitiktinumo dėka man teko tapti zuavų pulkininko tėvu. Tačiau aš vis vien buvau ir liksiu meilės kūdikiu.

Griaustinio trenksmas.

PATRISAS. Dangaus būgnams dundant, perskaitykit pranešimą.

LEA. Mano Dieve, davei man karvės tešmenis, tai duok man šįnakt sąmokslą gautuvą, nes Patrisas ir mano vaikas paliko mane.

Griaustinio trenksmas.

III VAIKAS. Pakilkite, madam. Jūsų Patrisas nieko neprarado savo klajonėse. Nilas kerta daugybę provincijų, o aš atnešiau laimę savo šeimai dar prieš įžengdamas pilnametystėn. Atsidėkokite man, priimdami manąjį sūnų kaip savą. Jeigu Patrisas savo klajonėse būtų sutikęs zuavų pulkininką, nieko nebūtų praradęs. Jis tebūtų iškastruotas ir grąžintas jums, Lea. Ir dabar mano tėvas kalbėtų tuo spigiu, kaip durklas veriančiu balsu, iš kurio pažinsi būsimąjį genijų.

LEA. Ačiū, mažyli. Tu kalbi kaip knyga.

III VAIKAS. Knygos nekalba, mama.

LEA. Ką gi jos daro, sūnau?

III VAIKAS. Jos skaito.

Griaustinio trenksmas.

PATRISAS. Nešdinkitės lauk, skėriai. Kišeniniai sukriošėliai. Nusišluostyk nosis ir zvimbkite sau. Jie mane erzina, tie vaikai. Jie stumia į neviltį.

LEA. Jie žudo vieni kitus. Man jie irgi įgriso.

PATRISAS. Irgi mat, kompanija, naujai užgimusiųjų žiedas, vienas iš jų turi net sūnų, kuris yra zuavų pulkininkas. Tačiau aš kuo čia dėtas? Argi toks turėjo būti sugrįžimas?

LEA. Tu pastorėjai, Patrisai.

PATRISAS. Argi toks turėjo būti sugrįžimas?

LEA. Ak, argi aš per mažai tavęs laukiau?

PATRISAS. Argi toks turėjo būti finalas?

LEA. Argi aš per mažai tavęs ilgėjausi?

PATRISAS. Taip. Reikia baigti pagaliau...

LEA. Baigti? O kaip baigti?

PATRISAS. Taip, kad nebemylėtume vienas kito.

LEA. Aš alkana.

PATRISAS. O, brangioji, kokie dideli tavo dantys.

LEA. Tai tam, kad greičiau tave užmigdyčiau, mažyli.

PATRISAS. Gerai, eikim miegoti.

LEA. Ne, noriu, kad pasektum man pasaką.

PATRISAS. Gerai. Vieną paseksiu. Ji bus paskutinė. Fabrikų kaminų pjūtis prasideda lapkričio mėnesį. Pradžioje, kad kaminai suplonėtų, juos ritinėja ant smėlio. Po tokios operacijos jie tampa glotnūs ir žvilgantys. Vienus, skirtus sėklai, atideda kariuomenei. Ten iš kaminų daromos patrankos. Kitą kaminų dalį parduoda varžytinėse. Žodžiu, jie patenka į skirtingas rankas. Ir, keliaudami iš rankų į rankas, jie pamažėle sudyla ir netrukus iš tų kaminų visai nieko nelieka. Lieka tik fabrikai ir patrankos. Tada patrankas nutaiko į fabrikus. Kiekviena dama, kuri tik paprašo, gauna po patranką, ir taip galų gale nė vienos patrankos nelieka.

LEA. O ką jos veikia su visom tom patrankom?

PATRISAS. Nori – tikėk, mieloji, nori – ne, bet jos jas suvalgo.

LEA. Netiesa.

Jeina Autorius.

AUTORIUS. Ei, Patrisai!

LEA. Kas jūs?

PATRISAS. Tai autorius.

AUTORIUS. Aš jums reikalingas?

PATRISAS. Ne, dėkui.

AUTORIUS (*paduodamas jam revolverį*). Štai. Imkite. Tai būtina.

PATRISAS. Jūs teisus.

Patrisas ima revolverį ir šauna į Autorių.

AUTORIUS. Neverta vargo, mielas mano Patrisai. Tos kulkos manęs nekliudo. O gaila!

PATRISAS. Tai pasilikite jį sau. Neturiu ką su juo veikti.

AUTORIUS. Prašau jūsų. Jei nenorite padaryti to vardan manęs, atlikite tai vardan dramos, kurią vaidinate. Prisiekiu, paskutinis šūvis tiesiog būtinas atomazgai.

PATRISAS. Jūs taip manote?

AUTORIUS. Esu įsitikinęs.

PATRISAS. Gerai, aš paklusu. Viso gero, gerbiamasai.

AUTORIUS. Sudie, Patrisai.

LEA. Ei, paklauskite! Autoriau!

AUTORIUS. Taip, gerbiamoji?

LEA. O man jūs nieko neduosite?

AUTORIUS. Jūs teisi. Štai, imkite.

Autorius paduoda jai antrą revolverį.

LEA. Tikiuosi, jis bent užtaisytas? (*Patrisui*) Esu tikra, tu užmiršai patikrinti savąjį.

AUTORIUS. Nesibaiminkite, jie abu deramai paruošti naudojimui.

LEA (*Patrisui*). Tau neatrodo, kad tas ponas kažkuo primena Doviką?

PATRISAS. Tegu tas ponas primena ką tik jis nori. Pakaks, Lea.

AUTORIUS. Būkite gailestingi, Patrisai, juk Lea – moteris.

PATRISAS. Ką jūs sakote?

AUTORIUS. Sakau, kad Lea – moteris.

PATRISAS. Tačiau aš irgi moteris. Ką jūs dabar pasakysite?

AUTORIUS. Štai jums mano atsakymas – aš tai žinau geriau nei jūs, tačiau jūsų pasiekimai šioje srityje manęs nė kiek neįtikina.

PATRISAS. Bet pažvelkit, kokia balta mano oda.

AUTORIUS. Pasiklausęs jūsų kalbų, mielas drauge, pradedi viskuo abejoti.

PATRISAS. Ką gi, sukurkite teatrą be žodžių.

AUTORIUS. O argi aš siekiu ko nors kito?

PATRISAS. Taip, tačiau man į lūpas jūs įdėjote meilės žodžius.

AUTORIUS. Reikėjo juos išspjauti.

PATRISAS. Aš mėginau, tačiau kartais jie pavirsdavo šūviais, o kartais nuo jų imdavo svaigti galva.

AUTORIUS. Nepriekaištaukite man. Gyvenimas toks.

PATRISAS. Palikite gyvenimą ramybėje ir auginkite smegenis.

AUTORIUS. Gerai, nedelsdamas tuo užsiimsiu.

PATRISAS. Ir kai savo makaulėje susilauksite prieauglio, padovanokit šiek tiek proto ir man.

AUTORIUS. Būtinai, galite neabejoti.

PATRISAS. Man ir be jo gerai, tačiau galbūt jis pravers mūsų kūdikiui.

AUTORIUS. Ar dar turite kokių pageidavimų?

PATRISAS. Neturim.

AUTORIUS (*greitakalbe*). Taigi, mielieji, aš jūsų paslaugoms, aš jūsų paslaugoms. (*Patrisui, pašnibždom*) Mielas drauge, nuoširdžiai patariu: pasinaudokite tuo daikčiuku. Jūsų pačių ateities labui. Labanakt. (*Išbėga*)

Ilga tyla. Patrisas ir Lea žiūri vienas į kitą.

PATRISAS. Lea! O meilė vis dar yra.

LEA. Meilė, nudilus virvė, ant kurios dar gali pasikarti. Meilė – slaptas naikinimo menas. Patrisai, esi dar ir tu.

PATRISAS. Aš! Argi verta kalbėti... Kraujo lašas ant siūlo. Lea, esi dar ir tu.

LEA. Ir liūdesys dar yra.

PATRISAS. Liūdesys. Aliejaus liepsnojantis lašas, kuriame užsimezga kūnas. Pasaulio liūdesys – dangaus horizonte, o mūsų kalbėjime – mūsų minčių liūdesys, o staigus skausmas kakle – tai mūsų kūnų liūdesio apoteozė: išsiriša gyvenimo pagundų mazgas. Liūdesys? Didingas tvarinys. Tačiau, Lea, yra dar ir švelnumas.

LEA. Švelnumas? Ne. Švelnumas, nepakeliama našta, suvytusi mirties menkystė. Išpurტę žandai ir kretančios kojos. Fabrikas dresiruotiems šunųčiams gaminti. Man to per akis. Bet dar yra ir susitaikymas.

PATRISAS. Susitaikymas – kaip saulė. Susitaikymas – kaip sugrįžimas, kaip sugrįžimas. Susitaikymas – kaip galimybė gimti iš naujo. Susitaikymas – kaip laiko tėkmė. Susitaikymas be skausmo.

LEA. Yra dar mirtis.

PATRISAS. Taip, mirtis. Bet ir mirtis – kaip susitaikymas. Kaip sniegas ant kalno. Kaip perrėžta peiliu liepsna. Susitaikymas – kaip vanduo, iš kurio gali pastatyti namus. Susitaikymas – kaip nusikaltimo pradžia. Susitaikymas – kaip paslaptis, iš kurios auga šventyklos. Susitaikymas – kaip žirgas, kurs neša į sėkmę. Susitaikymas – žilas, debesis genantis senis. Susitaikymas – tarsi aš, tarsi įrankis nusikaltimui. Susitaikymas – tarsi tu, iš kurios aš sukursiu viską naikinančią rūgštį. Širdis jau raudona. Lea, tekėk per mane. Rankos jau liečia šešėlių bronzą. Širdis jau raudona, kaip teatro gelmė, kur kažkas šiandien numirs.

LEA. Gana, Patrisai.

Lea šauna.

PATRISAS. Lea! Ką tu padarei. Tu ką tik nušovei žiūrovą.